

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 21

Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit

Ky version përfshin ndryshimet që kanë rezultuar nga IFRS të publikuar deri më 31 Dhjetor 2006

SNK 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit* është nxjerrë nga Komiteti i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në dhjetor 1993. Ai ka zëvendësuar SNK 21 *Kontabiliteti për Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit* (nxjerrë në korrik 1983).

Ndryshime të vogla janë bërë në referencat e kryqëzuara të SNK 21 të viteve 1998 dhe 1999.

Komiteti i Përhershëm i Interpretimeve ka nxjerrë katër interpretime në lidhje me SNK 21:

- KIS-7 *Futja e Euros* (nxjerrë në maj 1998)
- KIS-11 *Diferencat nga këmbimi —Kapitalizimi i humbjeve që rrjedhin nga zhvlerësimi i fortë i monedhës* (nxjerrë në korrik 1998).
- KIS-19 *Monedha raportuese—Matja dhe paraqitja e pasqyrave financiare sipas SNK 21 dhe SNK 29* (nxjerrë në nëntor 2000).
- KIS-30 *Monedha raportuese—Përkthimi nga monedha e matjes në monedhën e paraqitjes* (nxjerrë dhjetor 2001).

Në prill 2001, Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (BSNK) ka vendosur që të gjitha standardet dhe interpretimet e nxjerra sipas Dekreteve të mëparshme vazhdojnë të jenë të zbatueshme derisa ato të ndryshohen apo të tërhiqen.

Në dhjetor 2003, Bordi i SNK-ve nxori SNK 21 të rishikuar. Gjithashtu, standardi i rishikuar përmirësoi KIS-7, të cilit SNK 21 akoma i referohet, dhe zëvendësoi KIS-11, KIS-19 dhe KIS-30.

Qysh nga 2003, BSNK ka nxjerrë ndryshimin e mëposhtëm për SNK 21:

- Investimi neto në një njësi ekonomike të huaj (nxjerrë në dhjetor 2005).

PËRMBAJTJA

paragrafet
IN1–IN17

HYRJE
STANDARDI NDËRKOMBËTAR I KONTABILITETIT 21
EFEKTET E NDRYSHIMIT NË KURSET E KËMBIMIT

| | |
|--|---------------|
| OBJEKTIVI | 1–2 |
| OBJEKTI | 3–7 |
| PËRKUFIZIME | 8–16 |
| Shtjellim i hollësishëm i përkufizimeve | 9–16 |
| Monedha funksionale | 9–14 |
| Investimi neto në një njësi ekonomike të huaj | 15–15A |
| Zërat monetarë | 16 |
| PËRMBLEDHJE E QËNDRIMIT TË KËRKUAR NGA KY STANDARD | 17–19 |
| RAPORTIMI I TRANSAKSIONEVE NË MONEDHË TË HUAJ NË MONEDHËN FUNKSIONALE | 20–37 |
| Njohje fillestare | 20–22 |
| Raportimi në bilancet e mëpasshme | 23–26 |
| Njohja e diferencave nga kurset e këmbimit | 27–34 |
| Monedha funksionale | 35–37 |
| PËRDORIMI I MONEDHËS SË PARAQITJES NË VEND TË MONEDHËS FUNKSIONALE | 38–49 |
| Përkthimi në monedhën e paraqitjes | 38–43 |
| Përkthimi i një njësie ekonomike të huaj | 44–47 |
| Eliminimi i një njësie ekonomike e huaj | 48–49 |
| EFEKTET E TË GJITHA DIFERENCAVE NGA KËMBIMI NË TATIME | 50 |
| DHËNIA E INFORMACIONEVE SHPJEGUESE | 51–57 |
| DATA E HYRJES NË FUQI DHE DISPOZITAT KALIMTARE | 58–60 |
| TËRHEQJA E PRONONCIMEVE TË TJERA | 61–62 |
| Shtojcë | |
| Ndryshimet e deklarimeve të tjera | |
| MIRATIMI I SNK 21 NGA BORDI | |
| MIRATIMI I NDRYSHIMIT TË SNK 21 NGA BORDI | |
| BAZA PËR KONKLuzionET | |

Standardi ndërkombëtar i kontabilitetit 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit* (SNK 21) parashtrohet në paragrafet 1–62 dhe tek Shtojca. Të gjithë paragrafët kanë të njëjtën rëndësi, por ruajnë formatin e Standardit të KSNK pas miratimit nga BSNK. SNK 21 duhet të lexohet në kontekstin e objektivit të tij dhe Bazës për konkluzione, *Parathënies së Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar dhe Kuadrit për përgatitjen dhe paraqitjen e pasqyrave financiare*, SNK 8 "*Politikat Kontabël, Ndryshimet në Vlerësimet Kontabël dhe Gabimet*" jep nje bazë për zgjedhjen dhe zbatimin e politikave kontabël në rastet e mungesës së udhëzimeve specifike.

Hyrje

IN1 Standardi ndërkombëtar i kontabilitetit 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit* (SNK 21) zëvendëson SNK 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit (rishikuar në vitin 1993)*, dhe duhet të zbatohet për periudhat vjetore që fillojnë në ose pas 1 janar 2005. Inkurajohet zbatimi i menjëhershëm. Standardi, gjithashtu, zëvendëson interpretimet e mëposhtme:

- KIS-11 *Diferencat nga këmbimi —Kapitalizimi i humbjeve që rrjedhim nga zhvlerësimi i fortë i monedhës*
- KIS-19 *Monedha raportuese—Matja dhe paraqitja e pasqyrave financiare sipas SNK 21 dhe SNK 29 (nxjerrë në nëntor 2000)*
- KIS-30 *Monedha raportuese—Përkthimi nga monedha e matjes në monedhën e paraqitjes (nxjerrë në dhjetor 2001).*

Arsyet e rishikimit të SNK 21

IN2 Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit e ka trajtuar këtë SNK 21 të rishikuar si pjesë të projektit të tij në lidhje me përmirësimet në standardet ndërkombëtare të kontabilitetit. Projekti u ndërmor në kuadrin e pyetjeve dhe kritikave të bëra në lidhje me standardet nga rregullatorët e letrave me vlerë, kontabilistët profesionistë dhe palë të tjera të interesuara. Objektivat e projektit ishin pakësimi ose eliminimi i alternativave, teprimeve dhe konflikteve brenda standardeve, shqyrtimi i disa çështjeve të lidhura me konvergencën dhe bërjen e disa përmirësimeve të tjera.

IN3 Për sa i përket SNK 21, objektivi kryesor i Bordit ka qenë të sigurohej udhëzim shtesë mbi metodën e përkthimit dhe mbi përcaktimin e monedhës funksionale dhe atë të paraqitjes. Bordi nuk e ka rishikuar metodën bazë të trajtimit të efekteve të ndryshimit të kurseve të këmbimit që përmbante SNK 21.

Ndryshimet kryesore

IN4 Më poshtë përshkruhen ndryshimet kryesore nga versioni i mëparshëm i SNK 21.

Objekti

IN5 Standardi përjashton nga objekti i tij derivativët në monedhë të huaj që janë objekt i SNK 39 *Instrumentat financiare: Njohja dhe matja*. Në mënyrë të ngjashme, materiali për kontabilitetin e mbrojtjes është kaluar në SNK 39.

Përkufizime

IN6 Nocioni i “monedhës raportuese” është zëvendësuar me dy nocione:

- Monedha funksionale, d.m.th. monedha e mjedisit ekonomik kryesor në të cilin vepron njësia ekonomike. Termi ‘monedha funksionale’ përdoret në vend të termit “monedha e matjes” (term i përdorur në KIS-19), sepse është termi më i përdorur gjerësisht, që në thelb ka të njëjtin kuptim.
- Monedha e paraqitjes, d.m.th. monedha në të cilën paraqiten pasqyrat financiare.

Përkufizime—Monedha funksionale

IN7 Kur një njësi raportuese përgatit pasqyrat financiare, sipas standardit kërkohet që, çdo njësi individuale e përfshirë në njësinë raportuese – qoftë ajo një njësi ekonomike e veçuar, një njësi e lidhur me njësi ekonomike të huaja (e tillë si shoqëri mëmë) ose njësi ekonomike e huaj (si filialet ose degët)— të përcaktojë monedhën e saj funksionale dhe të matë rezultatet dhe pozicionin e saj financiar në këtë monedhë. Në materialin e ri mbi monedhën funksionale është përfshirë një pjesë e udhëzimeve të përfshira paraprakisht në KIS -19, për mënyrën se si përcaktohet monedha e matjes. Megjithatë, standardi i jep më tepër rëndësi sesa KIS-19, monedhës së ekonomisë që shërben për të vlerësuar transaksionet, në krahasim me monedhën në të cilën shprehen transaksionet.

- IN8 Si rezultat i këtyre ndryshimeve dhe i përfshirjes së udhëzimeve të mëparshme në KIS-19:
- një njësi ekonomike (qoftë njësi ekonomike e veçuar ose njësi ekonomike e huaj) nuk është e lirë në zgjedhjen e monedhës funksionale.
 - një njësi ekonomike nuk mund t'i shmanget riparaqitjes në përputhje me SNK 29 *Raportimi financiar në ekonomitë hiperinflacioniste*, për shembull, duke zgjedhur një monedhë të qëndrueshme (të tillë si monedhën funksionale të shoqërisë mëmë) si monedhën e saj funksionale.
- IN9 Standardi rishikon kërkesat në versionin e mëparshëm të SNK 21 në lidhje me dallimin midis njësive ekonomike të huaja si pjesë integrale e njësisë raportuese (të trajtuara më poshtë si “njësi ekonomike të huaja integrale”) dhe njësive ekonomike të huaja. Këto kërkesa janë tani ndër treguesit që merren parasysh në përcaktimin e monedhës funksionale. Si rrjedhim:
- nuk ka dallim mes njësive ekonomike të huaja integrale dhe njësive të huaja. Kështu, një njësi ekonomike që më parë ishte klasifikuar si një njësi ekonomike e huaj integrale do ta ketë monedhën funksionale të njëjtë me atë të njësisë raportuese.
 - Për operacionet që kryhen jashtë vendit përdoret vetëm një metodë përkthimi – pra, ajo e përshkruar në versionin e mëparshëm të SNK 21 siç zbatohet për njësitë e huaja (shih paragrafin IN13).
 - Paragrafet, që trajtojnë dallimin midis një njësie ekonomike të huaj integrale dhe një njësie ekonomike të huaj si dhe paragrafi që specifikon metodën e përkthimit që duhet të përdoret për të parat, janë hequr.

Raportimi në monedhën funksionale i transaksioneve në monedhë të huaj– njohja e diferencave nga këmbimi

- IN10 Standardi heq kufizimin në versionin e mëparshëm të SNK 21 për kapitalizimin e diferencave të këmbimit si rezultat i një zhvlerësimi të fortë apo amortizimit të një monedhe kur nuk ka asnjë mjet mbrojtjeje. Sipas standardit, të tilla diferenca nga këmbimi njihen si fitim ose humbje. Rrjedhimisht, KIS-11, i cili ravijëzonte rrethanat kufizuese në të cilat mund të bëhej kapitalizimi i këtyre diferencave nga këmbimi, konsiderohet tashmë i kapërcyer përderisa nuk lejohen më të tilla diferenca në çfarëdo rrethane.

Raportimi në monedhën funksionale i transaksioneve në monedhë të huaj– njohja e diferencave nga këmbimi

- IN11 Standardi zëvendëson kërkesën e mëparshme për kontabilizimin e ndryshimit në klasifikimin e një njësie të huaj (që tashmë është e tepërt), me kërkesën që një ndryshim në monedhën funksionale të trajtohet në perspektivë.

Përdorimi i monedhës së paraqitjes në vend të monedhës funksionale—përkthimi në monedhën e paraqitjes

- IN12 Standardi lejon një njësi ekonomike të paraqesë pasqyrat e saj financiare në çfarëdo monedhë (ose monedha). Për këtë qëllim, një njësi ekonomike mund të jetë një njësi ekonomike e veçuar, një shoqëri mëmë që përgatit pasqyrat financiare të konsoliduara ose një shoqëri mëmë, një investitor ose një sipërmarrje që përgatit pasqyra financiare individuale në përputhje me SNK 27 *Pasqyrat financiare të konsoliduara dhe individuale*.
- IN13 Nga një njësi ekonomike kërkohet që të përkthejë rezultatet dhe pozicionin e saj financiar nga monedha funksionale në monedhën e paraqitjes (ose monedhat), duke përdorur metodën e kërkuar për përkthimin e një njësie ekonomike të huaj për ta përfshirë në pasqyrat financiare të njësisë raportuese. Sipas kësaj metode, aktivet dhe pasivet përkthehen duke përdorur kursin e mbylljes, ndërsa të ardhurat dhe shpenzimet përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit të datës së transaksionit (ose kursin mesatar të periudhës kontabël kur ky është përafërsisht i pranueshëm).
- IN14 Standardi kërkon që shumat krahasuese të përkthehen si më poshtë:
- (a) për një njësi ekonomike, monedha funksionale e të cilës nuk është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste:
 - (i) aktivet dhe detyrimet e çdo bilanci të paraqitur përkthehen duke përdorur kursin e mbylljes të datës së bilanci (d.m.th. shumat krahasuese të vitit të shkuar përkthehen me kursin e mbylljes të vitit të shkuar).
 - (ii) të ardhurat dhe shpenzimet e çdo pasqyre të ardhurash të paraqitur, përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit të datës së transaksionit (d.m.th. shumat krahasuese të vitit të shkuar përkthehen me kursin real ose mesatar të vitit të shkuar).

- (b) për një njësi ekonomike, monedha funksionale e të cilës është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste dhe për të cilën shumat krahasuese përkthehen në monedhën e një ekonomie të ndryshme hiperinflacioniste, të gjitha shumat (p.sh. shumat e bilancit dhe të pasqyrës së të ardhurave) do të përkthehen me kursin e mbylljes të bilancit më të fundit të paraqitur (d.m.th. shumat krahasuese të vitit të shkuar, të rregulluara për ndryshimet e mëpasshme në nivelin e çmimeve, do të përkthehen me kursin e mbylljes së këtij viti).
- (c) për një njësi ekonomike, monedha funksionale e të cilës është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste dhe për të cilën shumat krahasuese përkthehen në monedhën e një ekonomie johiperinflacioniste, atëhere shumat krahasuese do të jenë ato shuma që janë paraqitur në pasqyrat financiare të vitit të mëparshëm (d.m.th. të parregulluara me ndryshimet e mëpasshme në nivelin e çmimeve ose ndryshimet e mëpasshme në kurset e këmbimit).

Kjo metodë përkthimi, siç përshkruhet në paragrafin IN13, përdoret kur pasqyrat financiare të një njësie ekonomike të huaj përkthehen gjatë përfshirjes në pasqyrat financiare të njësisë raportuese dhe në rastin e përkthimit të pasqyrave financiare të një njësie ekonomike në një monedhë të ndryshme të paraqitjes.

Përdorimi i monedhës së paraqitjes në vend të monedhës funksionale—përkthimi i një njësie ekonomike të huaj

- IN15 Standardi kërkon që emri i mirë që lind nga blerja e një njësie ekonomike të huaj dhe çdo rregullim me vlerën e drejtë të shumave kontabël të aktiveve dhe detyrimeve që kanë lidhje me blerjen, do të trajtohen si pjesë e aktiveve dhe detyrimeve të njësisë ekonomike të blerë dhe do të përkthehen me kursin e mbylljes.

Dhënia e informacioneve shpjeguese

- IN16 Në standard përfshihen shumica e kërkesave për dhënie informacionesh shpjeguese të KIS-30. Këto zbatohen kur përdoret një metodë përkthimi që ndryshon nga ajo e përshkruar në paragrafet IN13 dhe IN14 ose kur një informacion shtesë (si një pjesë e shkëputur nga pasqyrat e plota financiare) është paraqitur në një monedhë tjetër nga monedha funksionale ose monedha e paraqitjes.
- IN17 Përveç kësaj, njësitë ekonomike duhet të japin informacion shpjegues kur ka ndodhur ndryshimi në monedhën funksionale, dhe të tregojnë arsyet e këtij ndryshimi.

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 21

Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit

Objektivi

- 1 Një njësi ekonomike mund të kryejë aktivitete me jashtë në dy mënyra. Ajo mund të kryejë transaksione në monedhë të huaj ose mund të kryejë operacione jashtë vendit. Përveç kësaj, një njësi ekonomike mund të paraqesë pasqyrat e saj financiare në monedhë të huaj. Objektivi i këtij standardi është që të përshkruajë mënyrën se si duhet të përfshihen transaksionet në monedhë të huaj dhe operacionet jashtë vendit në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike dhe se si duhet të përkthehen këto pasqyra në monedhën e paraqitjes.
- 2 Çështjet kryesore kanë të bëjnë me përcaktimin e kursit (kurseve) të këmbimit që duhet të përdoret dhe me mënyrën e raportimit të efekteve të ndryshimit të kursit të këmbimit në pasqyrat financiare.

Objekti

- 3 Ky standard do të zbatohet:¹
 - (a) për trajtimin kontabël të transaksioneve dhe tepricave në monedhë të huaj, duke përjashtuar ato transaksione dhe teprica të derivateve që trajtohen nga SNK 39, *Instrumenta financiare: Njohja dhe Matja e tyre*;
 - (b) për përkthimin e rezultateve dhe pozicionit financiar të njësisë ekonomike të huaja, që përfshihen në pasqyrat financiare të njësisë ekonomike nëpërmjet konsolidimit të plotë, konsolidimit përpjesëtimor ose metodës së kapitalit; dhe
 - (c) për përkthimin e rezultateve dhe pozicionit financiar në monedhën e paraqitjes.
- 4 SNK 39 zbatohet për shumë derivativë në monedhë të huaj, ndaj për këtë arsye këta janë përjashtuar nga ky standard. Megjithatë, ata derivativë në monedhë të huaj që nuk trajtohen nga SNK 39 (p.sh. derivativët në monedhë të huaj që janë të përfshirë në kontratat e tjera), trajtohen sipas këtij standardi. Përveç kësaj, ky standard zbatohet kur një njësi ekonomike përkthen shumat, që u përkasin derivativave, nga monedha e tyre funksionale në monedhën e paraqitjes.
- 5 Ky standard nuk merret me trajtimin kontabël që përdoret për të mbrojtur elementët në monedhë të huaj, përfshirë këtu mbrojtjen e një investimi neto në një njësi ekonomike të huaj. Trajtimi kontabël mbrojtës bëhet nga SNK 39.
- 6 Ky standard zbatohet në paraqitjen e pasqyrave financiare të një njësie ekonomike në monedhë të huaj dhe parashtron kërkesat për paraqitjen e pasqyrave financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar. Ky standard kërkon që të jepet informacion shpjegues në rastin kur përkthimi i informacionit financiar në monedhë të huaj nuk bëhet sipas këtyre kërkesave.
- 7 Ky standard nuk merret me paraqitjen në pasqyrën e fluksit të mjeteve monetare të atyre flukseve që vijnë si rezultat i transaksioneve në monedhë të huaj ose me përkthimin e flukseve të mjeteve monetare të një njësie ekonomike të huaj (shih SNK 7 *Pasqyrat e fluksit të mjeteve monetare*).

Përkufizime

- 8 Më poshtë jepen përkufizimet e disa termave kryesore që përdoren në këtë standard:

Kursi i mbylljes është kursi i këmbimi i çastit (spot) në datën e bilancit.

Diferenca nga këmbimi është diferenca që rrjedh nga përkthimi i një numri të dhënë monedhe në një monedhë tjetër me kurse të ndryshme këmbimi.

Kursi i këmbimit është kursi me të cilin këmben dy monedha të ndryshme.

Vlera e drejtë është shuma me të cilën mund të shkëmbehej një aktiv, ose mund të shlyhej një pasiv, midis palëve të vullnetëshme të mirëinformuara dhe të palidhura me njëra-tjetrën

* Shih gjithashtu KIS-7 *Futja e Euros*

Monedha e huaj është çdo monedhë tjetër, përveç monedhës funksionale të njësisë ekonomike

Njësi ekonomike e huaj është një njësi në formën e një njësie të kontrolluar, pjesëmarrjeje, sipërmarrjeje të përbashkët ose dege të njësisë raportuese, vëprimtaritë e së cilës janë të bazuara ose kryhen në një vend të huaj ose në një monedhë të ndryshme nga ajo e njësisë raportuese.

Monedha funksionale është monedha e mjedisit ekonomik kryesor në të cilin vepron njësi ekonomike

Grupi përbëhet nga një shoqëri mëmë, si dhe të gjitha njësitë e kontrolluara prej saj.

Zëra monetarë janë njësitë e monedhës të mbajtura nga njësi ekonomike, si dhe aktivet dhe detyrimet për t'u arkëtuar ose për t'u paguar me një numër fiks ose të përcaktuar njësisht monedhe.

Investimi neto në njësi ekonomike të huaj është shuma e interesit të njësisë raportuese në aktivet neto të kësaj njësie ekonomike të huaj.

Monedha e paraqitjes është monedha me të cilën paraqiten pasqyrat financiare.

Kursi i këmbimit i çastit është kursi i këmbimit për një lëvrim të menjëhershëm.

Shtjellim i hollësishëm i përkufizimeve

Monedha funksionale

- 9 Mjedisi ekonomik kryesor në të cilin vepron një njësi ekonomike, normalisht do të quhet ai mjedis në të cilin njësi ekonomike, kryesisht, gjeneron dhe shpenzon mjete monetare. Për të përcaktuar monedhën e saj funksionale, njësi ekonomike merr parasysh faktorët e mëposhtëm.
 - (a) monedhën:
 - (i) që kryesisht ndikon në çmimet e shitjeve të mallrave dhe shërbimeve (në përgjithësi kjo do të ishte monedha në të cilën shprehen dhe shlyhen çmimet e mallrave dhe shërbimeve); dhe
 - (ii) e atij vendi që me fuqinë e tij konkurruese dhe rregullat përkatëse përcakton çmimin e shitjes së mallrave dhe shërbimeve të tij.
 - (b) monedhën që kryesisht ndikon në koston e punës, së materialeve dhe të mallrave ose shërbimeve (kjo në përgjithësi është monedha në të cilën shprehen dhe shlyhen këto kosto);
- 10 Në përcaktimin e monedhës funksionale, njësi ekonomike duhet të ketë parasysh edhe faktorët e tjerë të mëposhtëm:
 - (a) monedhën në të cilën sigurohen fondet nga aktivitetet financiare (d.m.th. emetimi instrumentave të borxhit dhe të kapitalit neto).
 - (b) monedhën në të cilën sigurohen zakonisht të hyrat nga aktivitetet e shfrytëzimit.
- 11 Në përcaktimin e monedhës funksionale të një njësie ekonomike të huaj dhe nëse kjo monedhë është e njëjtë me atë të njësisë raportuese (njësi raportuese në këtë kontekst do të quhet njësi që e ka njësinë ekonomike të huaj një shoqëri të kontrolluar, degë, pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët), do të merren parasysh edhe këta faktorë shtesë të mëposhtëm:
 - (a) nëse aktivitetet e njësisë ekonomike të huaj janë një shtrirje e mëtejshme e njësisë raportuese, apo ato kryhen me një shkallë të madhe autonomie. Si shembull për rastin e parë do të ishte njësi ekonomike e huaj e cila vetëm shet mallrat e importuara nga njësi raportuese dhe ia kalon të ardhurat njësisë raportuese. Si shembull për rastin e dytë do të ishte njësi ekonomike e huaj e cila akumulon para dhe zëra të tjerë monetarë, kryhen shpenzime, realizon të ardhura dhe merr hua, të gjitha këto në monedhën e saj lokale.
 - (b) nëse transaksionet me njësinë raportuese përbëjnë një pjesë të rëndësishme ose jo të aktiviteteve të njësisë ekonomike të huaj.
 - (c) nëse flukset e mjeteve monetare nga aktivitetet e njësisë ekonomike të huaj ndikojnë drejtpërdrejt në flukset e mjeteve monetare të njësisë raportuese dhe i sjellin të ardhura asaj.
 - (d) nëse flukset e mjeteve monetare nga aktivitetet e njësisë ekonomike të huaj janë të mjaftueshme për të përballuar zakonisht huamarrjet ekzistuese dhe ato të pritshme pa qenë nevoja e financimit nga njësi raportuese.
- 12 Kur treguesit e mësipërm janë të ndërthurur dhe monedha funksionale nuk është e shprehur qartë, atëherë drejtimi gjykon në përcaktimin si monedhë funksionale të asaj monedhe që përfaqëson besnikërisht efektet ekonomike të transaksioneve, ngjarjeve dhe kushteve bazë. Si pjesë e këtij qëndrimi, drejtimi i jep prioritet

- treguesve parësorë të përmendur në paragrafin 9, dhe më pas shqyrton treguesit e përmendur në paragrafet 10 dhe 11, të cilët shërbejnë për të patur një evidencë mbështetëse shtesë në përcaktimin e monedhës funksionale të njësisë ekonomike.
- 13 Monedha funksionale e një njësie ekonomike pasqyron transaksionet, ngjarjet dhe kushtet bazë që lidhen me të. Prandaj, monedha funksionale mbasi përcaktohet, mbetet e pandryshuar. Ajo ndryshon vetëm nëse ndryshojnë këto transaksione, ngjarje dhe kushte bazë.
- 14 Në qoftë se monedha funksionale është monedha e një ekonomie hiperinflationiste, atëherë pasqyrat financiare të njësisë ekonomike riparaqiten në përputhje me SNK 29 *Raportimi financiar në ekonominë hiperinflationiste*. Një njësi ekonomike nuk mund t'i shmanget riparaqitjes të pasqyrave të saj financiare në përputhje me SNK 29, për shembull, duke përdorur si monedhë funksionale një monedhë tjetër të ndryshme nga ajo që përcaktohet sipas këtij standardi (e tillë si monedha funksionale e shoqërisë mëmë).

Investimi neto në një njësi ekonomike të huaj

- 15 Një njësi ekonomike mund të ketë një zë monetar që është i arkëtueshëm nga apo i pagueshëm ndaj një njësie ekonomike të huaj. Një zë, për të cilin shlyerja as nuk është e planifikuar dhe as ka mundësi që të ndodhë në një të ardhme të afërt, është në thelb pjesë e investimit neto të njësisë ekonomike në atë njësi ekonomike të huaj dhe si i tillë ai trajtohet në përputhje me paragrafet 32 dhe 33. Në zëra të tillë monetarë mund të përfshihen kërkesat e arkëtueshme afatgjata ose huatë. Këta zëra nuk përfshijnë kërkesat mbi debitorët apo detyrimet ndaj kreditorëve.
- 15A Njësia ekonomike që ka një zë monetar të arkëtueshëm ose të pagueshëm ndaj një njësie ekonomike të huaj, përshkruar në paragrafin 15, mund të jetë çdo filial i grupit. Për shembull, një njësi ekonomike ka dy filiale, A dhe B. Filiali B është një njësi ekonomike e huaj. Filiali A i jep hua Filialit B. Për Filialin A, huaja e arkëtueshme nga Filiali B do të konsiderohet si pjesë e investimit neto të njësisë ekonomike në Filialin B, në qoftë se shlyerja e kësaj huaje nuk është as e planifikuar, as pritët që të ndodhë një gjë e tillë në të ardhmen e afërt. E njëjta gjë do të thuhet edhe nëse Filiali A do të ishte një njësi ekonomike e huaj.

Zërat monetarë

- 16 Karakteristika themelore e zërit monetar është e drejta për të arkëtuar (ose detyrimi për të paguar) një numër fiks ose të përcaktuar njësisish të monedhës. Shembuj të zërave monetarë janë: pensionet dhe përfitimet e tjera të punonjësve të pagueshme në mjete monetare; provizionet që duhet të shlyhen në mjete monetare; dhe dividendët në mjete monetare që njihen si një detyrim. Po kështu, do të konsiderohet si zë monetar një kontratë për të marrë (ose livruar) një numër të ndryshueshëm instrumentash kapitali neto të njësisë ekonomike ose një shumë të ndryshueshme aktivesh, për të cilën vlera e drejtë që duhet marrë (ose lëvruar) është e barabartë me një numër të pandryshueshëm ose të përcaktuar njësisish të monedhës. Në të kundërt, karakteristika themelore e një zëri jomonetar është mungesa e të drejtës për të marrë (ose detyrimi për të lëvruar) një numër fiks ose të përcaktuar njësisish të monedhës. Si shembuj të zërave jomonetarë janë: shumat e parapaguar për mallrat dhe shërbimet (p.sh. qiraja e parapaguar); emri i mirë; aktivet afat gjata jo materiale inventarët; toka, ndërtesa, makineri dhe pajisje; dhe provizionet që duhet të shlyhen nëpërmjet livrimit të një aktivi jomonetar.

Përmbledhje e qëndrimit të kërkuar nga ky Standard

- 17 Në përgatitjen e pasqyrave financiare, çdo njësi ekonomike – qoftë kjo njësi ekonomike e veçuar, njësi ekonomike që ka njësi ekonomike të kontrolluara të huaja (e tillë si shoqëria mëmë) apo njësi ekonomike e huaj (si filiali ose dega) – përcakton monedhën e saj funksionale në përputhje me paragrafet 9–14. Njësia ekonomike përkthen zërat në monedhë të huaj në monedhën e saj funksionale dhe raporton efektet e një përkthimi të tillë në përputhje me paragrafet 20–37 dhe 50.
- 18 Shumë njësi raportuese përfshijnë disa njësi të veçanta (p.sh. grupi përbëhet nga shoqëria mëmë dhe nga një ose disa filiale). Lloje të ndryshme njësisish ekonomike, qofshin anëtare të një grupi ose jo, mund të investojnë në pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët. Ato mund të kenë dhe degë. Në këto raste është e nevojshme që rezultatet dhe pozicioni financiar i çdo njësie ekonomike individuale, të përfshirë në njësinë raportuese, të përkthehen në monedhën në të cilën njësia raportuese paraqet pasqyrat e saj financiare. Ky standard lejon që si monedhë e paraqitjes e njësisë raportuese të jetë cilado monedhë (ose monedha). Rezultatet dhe pozicioni financiar i çdo njësie ekonomike individuale brenda një njësie raportuese, monedha funksionale e të cilës ndryshon nga monedha e paraqitjes, përkthehen në përputhje me paragrafet 38–50.
- 19 Ky standard lejon, gjithashtu, që një njësi ekonomike e veçuar që përgatit pasqyrat financiare ose një njësi ekonomike që përgatit pasqyrat financiare individuale në përputhje me SNK 27 *Pasqyrat financiare të konsoliduara dhe individuale*, të paraqesë pasqyrat financiare të saj në çfarëdo monedhe (ose monedha). Në qoftë

se monedha e paraqitjes së një njësie ekonomike ndryshon nga monedha funksionale e saj, atëhere rezultatet dhe pozicioni financiar i saj përkthehen në monedhën e paraqitjes në përputhje me paragrafet 38–50.

Raportimi i transaksioneve në monedhë të huaj në monedhën funksionale

Njohje fillestare

- 20 Një transaksion në monedhë të huaj është ai transaksion që shprehet ose kërkon të shlyhet në monedhë të huaj, duke përfshirë edhe ato transaksione që rrjedhin kur njësia ekonomike:
- (a) blen ose shet mallra ose shërbime, çmimi i të cilave është i shprehur në monedhë të huaj;
 - (b) merr ose jep hua, ku shumat për t'u paguar ose për t'u arkëtuar janë të shprehura në monedhë të huaj; ose
 - (c) përfiton apo nxjerr jashtë përdorimit aktivet, ose merr përsipër apo shlyen detyrime të shprehura në monedhë të huaj.
- 21 **Një transaksion në monedhë të huaj, në njohjen fillestare, regjistrohet në monedhën funksionale, duke zbatuar mbi shumën e monedhës së huaj kursin e këmbimit të çastit (spot) ndërmjet monedhës funksionale dhe monedhës së huaj në datën e transaksionit.**
- 22 Data e transaksionit është data kur transaksioni fillimisht plotëson kushtet për njohjen fillestare, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar. Për arsye praktike, shpesh përdoret një kurs këmbimi, i cili është i përafërt me kursin e datës së kryerjes së transaksionit, për shembull, një kurs mesatar i një jave ose një muaji mund të përdoret për të gjitha transaksionet e kryera gjatë kësaj periudhe, në secilën prej monedhave të huaja. Por, nëse gjatë periudhës ka luhatje të konsiderueshme të kursit të këmbimit, përdorimi i kursit mesatar nuk është i këshillueshëm.

Raportimi në bilancet e mëpasshme

- 23 **Në çdo datë të bilancit:**
- (a) **zërat monetarë të shprehur në monedhë të huaj, përkthehen duke përdorur kursin e mbylljes;**
 - (b) **zërat jomonetarë, që maten me kosto historike në monedhë të huaj, përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e transaksionit; dhe**
 - (c) **zërat jomonetarë, që maten me vlerën e drejtë në monedhë të huaj, përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera e drejtë.**
- 24 Vlera kontabël e një zëri përcaktohet sipas standardeve të tjera përkatëse. Për shembull, toka, ndërtesa, makineri e pajisje mund të jenë matur me vlerën e drejtë ose koston historike në përputhje me SNK 16 *Toka, ndërtesa, makineri e pajisje*. Pavarësisht se vlera kontabël është përcaktuar bazuar në koston historike apo në vlerën e drejtë, në qoftë se shumta është e përcaktuar në monedhë të huaj, atëhere ajo përkthehet në monedhën funksionale në përputhje me këtë standard.
- 25 Vlera kontabël e disa zërave përcaktohet duke krahasuar dy ose më shumë vlera të tilla. Për shembull, vlera kontabël e inventarëve është vlera më e ulët midis koston dhe vlerës neto të realizueshme në përputhje me SNK 2 *Inventarët*. Po kështu, në përputhje me SNK 36 *Çvlerësimi i aktiveve*, vlera kontabël e një aktivi, për të cilin ekziston shenja e çvlerësimit, është vlera më e ulët midis vlerës së tij kontabël përpara se të merreshin në konsideratë humbjet e mundshme nga çvlerësimi, dhe shumës së tij të rikuperueshme. Kur një aktiv i tillë është një zë jomonetar dhe është matur në monedhë të huaj, vlera kontabël përcaktohet nëpërmjet krahasimit:
- (a) të koston ose të vlerës kontabël, më e përshtatshme prej tyre, përkthyer me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar shumta (d.m.th. kursi i datës së transaksionit për një zë të matur me koston historike); dhe
 - (b) vlerës neto të realizueshme dhe shumës së rikuperueshme, më e përshtatshme prej tyre, përkthyer me kursin e këmbimit në datën kur është përcaktuar vlera (p.sh. kursi i mbylljes në datën e bilancit)
- Si rezultat i këtij krahasimi mund të njihet një humbje nga çvlerësimi në monedhën funksionale, por nuk njihet në monedhën e huaj, ose anasjelltas.
- 26 Kur ka shumë kurse këmbimi, kursi që përdoret është kursi me të cilin do të bëhej përkthimi i transaksionit ose i tepicës, sikur ky përkthim të kishte ndodhur në datën e matjes. Nëse këmbyeshmëria midis dy monedhave është përkohësisht e pamundur, atëhere do të përdoret kursi i parë pasardhës, me të cilin mund të kryhet këmbimi.

Njohja e diferencave nga kurset e këmbimit

- 27 Sikurse është përmendur në paragrafin 3, SNK 39 zbaton kontabilitetin mbrojtës për zërat e shprehur në monedhë të huaj. Zbatimi i kontabilitetit mbrojtës kërkon që njësia ekonomike të kontabilizojë diferencat nga kurset e këmbimit në mënyrë krejt të ndryshme nga trajtimi që u bëhet këtyre diferencave sipas këtij standardi. Për shembull, SNK 39 kërkon që diferencat nga këmbimi i zërave monetarë, të cilët klasifikohen si instrumenta mbrojtës në mbrojtje të fluksit të mjeteve monetare, të njihen fillimisht në kapitalin neto në masën që kjo mbrojtje është efektive.
- 28 **Diferencat e këmbimit, që rrjedhin nga shlyerja e zërave monetarë ose gjatë përkthimit të zërave monetare me kurse këmbimi të ndryshme, me të cilat ato janë përkthyer në njohjen fillestare gjatë periudhës kontabël aktuale ose në pasqyrat financiare të mëparshme, njihen si fitim ose humbje të periudhës kontabël kur ato lindin, me përjashtim të atyre të përshkruara në paragrafin 32.**
- 29 Kur zërat monetare rrjedhin nga një transaksion në monedhë të huaj dhe ka një ndryshim në kursin e këmbimit midis datës së transaksionit dhe datës së shlyerjes, atëherë krijohet një diferencë këmbimi. Kur transaksioni shlyhet në të njëjtën periudhë, në të cilën ai është kryer, e gjithë diferenca e këmbimit njihet në të njëjtën periudhë kontabël. Megjithatë, kur transaksioni shlyhet në periudhën kontabël të mëpasshme, diferenca e këmbimit e njohur në secilën periudhë deri në datën e shlyerjes, përcaktohet nga ndryshimi i kurseve të këmbimit gjatë secilës periudhë kontabël.
- 30 **Kur një fitim neto ose humbje nga një zë jomonetar njihet drejtpërdrejt në kapitalin neto, atëherë drejtpërdrejt në kapitalin neto do të njihet edhe diferenca e këmbimit. Në të kundërt, kur një fitim neto ose humbje për një zë jomonetar njihet në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, atëherë çdo diferencë nga këmbimi do të njihet edhe ajo në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve.**
- 31 Standarde të tjera kërkojnë që disa fitime neto dhe humbje të njihen drejtpërdrejt në kapitalin neto. Për shembull, sipas SNK 16 disa fitime neto dhe humbje që rrjedhin nga rivlerësimi i tokës, makinerive dhe pajisjeve duhet të njihen drejtpërdrejt në kapitalin neto. Kur një aktiv i tillë matet në monedhë të huaj, sipas paragrafit 23(c) të këtij standardi, shumat e rivlerësuar duhet të përkthehet duke përdorur kursin e këmbimit në datën kur përcaktohet vlera, gjë që sjell një diferencë këmbimi, e cila gjithashtu duhet të njihet në kapitalin neto.
- 32 **Diferenca e këmbimit, që rrjedh nga një zë monetar, i cili në thelb është pjesë e investimit neto të njësies raportuese në një njësi ekonomike të huaj (shih paragrafin 15), duhet të njihet si fitim ose humbje në pasqyrën financiare individuale të njësies raportuese ose në pasqyrën financiare individuale të njësies ekonomike të huaj, më e përshtatshme prej tyre. Në pasqyrat financiare, që përfshijnë njësine ekonomike të huaj dhe njësine raportuese (p.sh. pasqyrat financiare të konsoliduara në rastin kur njësia ekonomike e huaj është filial), të tilla diferenca nga këmbimi duhet të njihen fillimisht si një zë i veçantë i kapitalit neto, ndërsa me sistemin e investimit neto ato njihen si fitim ose humbje në përputhje me paragrafin 48.**
- 33 Kur një zë monetar është pjesë e investimit neto të njësies raportuese në një njësi ekonomike të huaj dhe është i shprehur në monedhën funksionale të njësies raportuese, atëherë në pasqyrat financiare individuale të njësies ekonomike të huaj do të njihet një diferencë nga këmbimi në përputhje me paragrafin 28. Në qoftë se një zë i tillë është i shprehur në monedhën funksionale të njësies ekonomike të huaj, atëherë në pasqyrat financiare individuale të njësies raportuese do të njihet diferencë nga këmbimi në përputhje me paragrafin 28. Po kështu, nëse një zë i tillë është i shprehur në një monedhë tjetër, e ndryshme nga monedha funksionale e njësies raportuese apo e njësies ekonomike të huaj, atëherë në pasqyrat financiare individuale të njësies raportuese dhe në pasqyrat financiare individuale të njësies ekonomike të huaj njihen diferenca nga këmbimi në përputhje me paragrafin 28. Diferenca të tilla nga këmbimi riklasifikohen si një zë i veçantë i kapitalit neto në pasqyrat financiare që përfshijnë njësine ekonomike të huaj dhe njësine raportuese (d.m.th. pasqyrat financiare ku njësia ekonomike e huaj është përfshirë nëpërmjet konsolidimit të plotë, konsolidimit përpjesëtimor apo duke përdorur metodën e kapitalit).
- 34 Kur një njësi ekonomike e mban kontabilitetin dhe regjistrimet kontabël në një monedhë që është e ndryshme nga monedha funksionale e saj, në kohën kur ajo përgatit pasqyrat financiare, të gjitha shumat përkthehen në monedhën funksionale në përputhje me paragrafet 20–26. Kjo bën që të kemi të njëjtat shumat që do të kishim nëse zërat do të ishin regjistruar qysh në fillim në monedhën funksionale. Për shembull, zërat monetarë përkthehen në monedhën funksionale duke përdorur kursin e mbylljes, ndërsa zërat jomonetarë, që janë matur bazuar në koston historike, përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e njohjes së transaksionit.

Monedha funksionale

- 35 **Kur ka një ndryshim në monedhën funksionale të njësies ekonomike, atëherë njësia duhet të zbatojë procedurat e përkthimit në monedhën e re funksionale në perspektivë qysh nga data e ndodhjes së ndryshimit.**

- 36 Sikurse është përmendur në paragrafin 13, monedha funksionale e njësisë ekonomike pasqyron transaksionet, ngjarjet dhe kushtet bazë që i përkasin njësisë. Prandaj, sapo monedha funksionale përcaktohet, ajo mund të mbetet e pandryshuar dhe ndryshon vetëm nëse ndryshojnë këto transaksione, ngjarje dhe kushte bazë. Për shembull, një ndryshim në monedhë, që kryesisht ndikon në çmimin e shitjes së mallrave dhe shërbimeve, mund të çojë në ndryshimin e monedhës funksionale të njësisë ekonomike.
- 37 Efekti i ndryshimit në monedhën funksionale trajtohet në perspektivë. Me fjalë të tjera, një njësi ekonomike përkthen të gjithë zërat në monedhën funksionale të re të saj, duke përdorur kursin e këmbimit në datën e ndodhjes së ndryshimit. Shumat që rezultojnë nga përkthimi i zërave jomonetare konsiderohen si kosto e tyre historike. Diferencat nga këmbimi që rrjedhin nga përkthimi i një njësie ekonomike të huaj, të klasifikuara më parë në kapitalin neto në përputhje me paragrafet 32 dhe 39(c), nuk njihen si fitim ose humbje derisa të eliminohet operacioni.

Përdorimi i monedhës së paraqitjes në vend të monedhës funksionale

Përkthimi në monedhën e paraqitjes

- 38 Një njësi ekonomike mund të paraqesë pasqyrat e saj financiare në çfarëdo monedhe (ose monedha). Në qoftë se monedha e paraqitjes së një njësie ekonomike ndryshon nga monedha funksionale e saj, atëhere rezultatet dhe pozicioni financiar i saj përkthehen në monedhën e paraqitjes. Për shembull, kur një grup përmban njësi ekonomike individuale, që kanë monedha funksionale të ndryshme, rezultatet dhe pozicioni financiar i çdo njësie ekonomike shprehen në monedhën e përbashkët në të cilën janë paraqitur pasqyrat financiare të konsoliduara.
- 39 **Rezultatet dhe pozicioni financiar i një njësie ekonomike, monedha funksionale e të cilës nuk është monedhë e një ekonomie hiperinflacioniste, do të përkthehen në një monedhë paraqitjeje të ndryshme duke ndjekur procedurat e mëposhtme:**
- (a) **aktivet dhe pasivet të çdo bilanci kontabël të paraqitur (d.m.th. duke përfshirë shumat krahasuese) do të përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit të mbylljes në datën e këtij bilanci;**
 - (b) **të ardhurat dhe shpenzimet e çdo pasqyre të ardhurash (d.m.th. duke përfshirë shumat krahasuese) do të përkthehen me kursin e këmbimit të datës të kryerjes së transaksionit; dhe**
 - (c) **të gjitha diferencat që lindin nga këmbimi do të njihen si një zë i veçantë i kapitalit neto.**
- 40 Për arsye praktike, për të përkthyer zërat e të ardhurave dhe të shpenzimeve, shpesh përdoret një kurs që përafron me kursin e këmbimit të datës së kryerjes së transaksionit, për shembull, një kurs mesatar të periudhës aktuale. Por, nëse gjatë periudhës ka luhatje të konsiderueshme të kursit të këmbimit, përdorimi i kursit mesatar nuk është i këshillueshëm.
- 41 Diferencat e këmbimit, duke iu referuar paragrafit 39(c), lindin nga:
- (a) përkthimi i të ardhurave dhe i shpenzimeve me kursin e këmbimit të datës së kryerjes së transaksionit dhe nga përkthimi i aktiveve dhe i detyrimeve me kursin e mbylljes. Të tilla diferenca nga këmbimi rrjedhin si nga ata zëra të ardhurash dhe shpenzimesh të njohura si fitim ose humbje, ashtu edhe nga ato të njohur drejtpërdrejt në kapitalin neto.
 - (b) përkthimi i aktiveve neto në çelje me kursin e këmbimit të mbylljes që ndryshon nga kursi i mëparshëm i mbylljes.
- Këto diferenca këmbimi nuk njihen si fitim dhe humbje të periudhës, sepse ndryshimet në kurset e këmbimit kanë pak ose nuk kanë efekt të drejtpërdrejtë në flukset e tashme ose të ardhshme të mjeteve monetare nga operacionet. Kur një njësi ekonomike e huaj konsolidohet, por pa qenë e zotëruar plotësisht, diferencat nga këmbimi të akumuluar, të cilat vijnë nga përkthimi dhe që u përkasin interesave minoritare, caktohen dhe njihen si pjesë e interesave minoritare në bilancin e konsoliduar
- 42 **Rezultatet dhe pozicioni financiar i një njësie ekonomike, monedha funksionale e të cilës është monedhë e një ekonomie hiperinflacioniste, do të përkthehen në një monedhë paraqitjeje të ndryshme duke ndjekur procedurat e mëposhtme:**
- (a) **të gjitha shumat (d.m.th. aktivet, detyrimet, zërat e kapitalit neto, të ardhurat dhe shpenzimet, përfshirë edhe shumat krahasuese) do të përkthehen duke përdorur kursin e këmbimit të datës më të fundit të bilancit.**
 - (b) **kur shumat janë përkthyer në monedhën e një ekonomie hiperinflacioniste, atëhere shumat krahasuese do të jenë ato shuma që janë paraqitur si shuma të vitit aktual në pasqyrat financiare**

përkatëse të vitit të mëparshëm (d.m.th. nuk bëhen rregullime për ndryshimet e mëpasshme në nivelin e çmimeve ose ndryshimet e mëpasshme të kurseve të këmbimit).

- 43 Kur monedha funksionale e një njësie ekonomike është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste, njësia ekonomike do të riparaqesë pasqyrat e saj financiare në përputhje me SNK 29 përpara se të zbatojë metodën e përkthimit të përkthuar në paragrafin 42, me përjashtim të shumave krahasuese që janë përkthyer në monedhën e një ekonomie johiperinflacioniste (shih paragrafin 42(b)). Kur ekonomia pushon së qeni hiperinflacioniste dhe njësia ekonomike nuk vazhdon më të riparaqesë pasqyrat e saj financiare në përputhje me SNK 29, atëherë ajo do të përdorë shumat e shprehura në nivelin e çmimeve në datën që ndërpritet riparaqitja e pasqyrave financiare, si kosto historike për përkthimin në monedhën e paraqitjes.

Përkthimi i një njësie ekonomike të huaj

- 44 Paragrafet 45–47, në vazhdim të paragrafeve 38–43, zbatohen kur rezultatet dhe pozicioni financiar i një njësie ekonomike të huaj janë përkthyer në monedhën e paraqitjes, kështu që njësia ekonomike mund të përfshihet në pasqyrat financiare të njësisë raportuese nëpërmjet konsolidimit të plotë, konsolidimit përpjesëtimor ose metodës së kapitalit neto.
- 45 Përfshirja e rezultateve dhe e pozicionit financiar të një njësie ekonomike të huaj në ato të njësisë raportuese ndjek procedurat normale të konsolidimit, siç janë eliminimi i tepricave ndërgrupore dhe i transakcioneve ndërgrupore të një filiali (shih SNK 27 dhe SNK 31 *Pjesëmarrje në sipërmarrjet e përbashkëta*). Megjithatë, kur një aktiv monetar ndërgrupor (ose detyrim), qoftë ky afatshkurtër apo afatgjatë, eliminohet kundrejt detyrimit ndërgrupor korrespondues (ose aktiviteti), duhet të tregohet edhe rezultati i luhatjeve të kurseve të këmbimit në pasqyrat financiare të konsoliduara. Kjo për shkak se zëri monetar përfaqëson një angazhim për të konvertuar një monedhë në një tjetër dhe e ekspozon njësinë raportuese ndaj një fitimi ose humbjeje nga luhatjet e kurseve të këmbimit. Kështu, në pasqyrat financiare të konsoliduara të njësisë raportuese, një diferencë e tillë nga këmbimi vazhdon të njihet si fitim ose humbje, ndërsa nëse ajo vjen nga rrethanat e përkthura në paragrafin 32, atëherë ajo klasifikohet si kapital neto deri në eliminimin e njësisë ekonomike të huaj.
- 46 Kur pasqyrat financiare të një njësie ekonomike të huaj janë hartuar për një datë raportimi që është e ndryshme nga ajo e njësisë raportuese, njësia ekonomike e huaj shpesh përgatit pasqyra shtesë që mbajnë të njëjtën datë me atë të pasqyrave financiare të njësisë raportuese. Kur një gjë e tillë nuk është e mundur, SNK 27 lejon përdorimin e një date raportimi të ndryshme, me kusht që diferenca në kohë të mos jetë më shumë se tre muaj dhe të jenë bërë rregullime për efektet e çdo transakcioni të rëndësishëm apo të ngjarjeve të tjera që kanë ndodhur midis datave të ndryshme. Në këtë rast, aktivet dhe detyrimet e një njësie ekonomike të huaj përkthehen me kursin e këmbimit të datës së mbylles të bilancit të vet njësisë. Kur ka ndryshime të rëndësishme në kurset e këmbimit deri në datën e mbylles së bilancit të njësisë raportuese, bëhen rregullime në përputhje me SNK 27. Në të njëjtën mënyrë veprohet kur zbatohet metoda e kapitali neto për pjesëmarrjet dhe sipërmarrjet e përbashkëta si dhe në rastin e konsolidimit përpjesëtimor për sipërmarrjet në përputhje me SNK 28 *Investime në pjesëmarrje* dhe SNK 31.
- 47 Çdo emër i mirë që lind nga blerja e një njësie ekonomike e huaj dhe çdo rregullim me vlerën e drejtë të shumave kontabël të aktiveve dhe detyrimeve që kanë lidhje me blerjen, do të trajtohen si aktive dhe detyrime të njësisë ekonomike të huaj. Pra, ato do të shprehen në monedhën funksionale të njësisë ekonomike të huaj dhe do të përkthehen me kursin e mbylljes në përputhje me paragrafet 39 dhe 42.

Eliminimi i një njësie ekonomike e huaj

- 48 Gjatë eliminimit të një njësie ekonomike të huaj, shumat kumulative e diferencave nga këmbimi që është shtyrë në zë të veçantë të kapitalit neto që i përket asaj njësie ekonomike të huaj, do të njihet si e ardhur ose shpenzim, në të njëjtën periudhë kontabël në të cilën është njohur fitimi apo humbja neto nga eliminimi.
- 49 Një njësi ekonomike mund të tërheqë interesat e saj nga një njësi ekonomike e huaj nëpërmjet shitjes, likuidimit, ripagimit të kapitalit aksionar apo braktisjes të të gjithë njësisë ekonomike ose të një pjese të saj. Pagesa e një dividendi është pjesë e një eliminimi vetëm kur ajo përfaqëson një kthim të investimit, për shembull, kur dividendi është paguar nga fitimet para blerjes. Në rastin e një eliminimi të pjesshëm, vetëm pjesa proporcionale e diferencave përkatëse nga këmbimi të akumuluar përfshihet në fitim ose humbje. Një zhvlerësim i shumës kontabël të një njësie ekonomike të huaj nuk përbën një eliminim të pjesshëm. Për pasojë, asnjë pjesë e shtyrë e fitimit ose humbjes nga këmbimi nuk njihet si fitim ose humbje në kohën e zhvlerësimit.

Efektet e të gjitha diferencave nga këmbimi në tatime

- 50 Fitimet neto dhe humbjet nga transaksionet në monedhë të huaj dhe diferencat nga këmbimi, që rrjedhin nga përkthimi në monedhë të huaj i rezultateve dhe i pozicionit financiar të një njësie ekonomike (përfshirë edhe njësinë ekonomike të huaj), mund të shoqërohen me efekte tatimore. Këto efekte tatimore trajtohen sipas SNK 12 *Tatimet mbi të ardhurat*.

Dhënia e informacioneve shpjeguese

- 51 Në paragrafet 53 dhe 55-57 ku përmendet “monedha funksionale”, në rastin e grupit, i referohet monedhës funksionale të shoqërisë mëmë.
- 52 Njësia ekonomike duhet të paraqesë në shënimet shpjeguese të pasqyrave financiare:
- (a) shumën e diferencave të këmbimit të njohura në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve, përveç atyre që rrjedhin nga matja e instrumentave financiare me vlerën e drejtë dhe që njihen në pasqyrën e të ardhurave dhe shpenzimeve në përputhje me SNK 39; dhe
 - (b) diferencat neto të këmbimit të klasifikuara si një zë më vete në kapitalin neto, si dhe rakordinin e kësaj difference në fillim dhe në mbyllje të periudhës kontabël
- 53 Kur monedha e paraqitjes është e ndryshme nga monedha funksionale, një gjë e tillë duhet të tregohet së bashku me informacionin shpjegues që jepet në lidhje me monedhën funksionale. Po kështu duhet të tregohet edhe arsyeja e përdorimit të një monedhe paraqitjeje të ndryshme.
- 54 Kur ndodh një ndryshim në monedhën funksionale ose të njësisë raportuese, ose të një njësie ekonomike të huaj të rëndësishme, atëherë duhet të paraqitet ky fakt dhe të jepet informacion shpjegues në lidhje me shkakun e ndryshimit në monedhën funksionale.
- 55 Kur një njësi ekonomike i paraqet pasqyrat e saj financiare në një monedhë të ndryshme nga monedha e saj funksionale, atëherë ajo do t'i konsiderojë pasqyrat e saj financiare në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar vetëm pasi ato të kenë përmbushur të gjitha kërkesat e çdo standardi të zbatueshëm dhe të çdo Interpretimi të zbatueshëm të këtyre standardeve si dhe metodën e përkthimit të përshkruar në paragrafet 39 dhe 42.
- 56 Në disa raste, njësia ekonomike i paraqet pasqyrat e saj financiare ose çdo informacion tjetër financiar në një monedhë që nuk është monedha e saj funksionale, duke mos përmbushur kërkesat e paragrafit 55. Për shembull, një njësi ekonomike mund të konvertojë në një monedhë tjetër vetëm disa zëra të përzgjedhur nga pasqyrat e saj financiare. Po kështu, në qoftë se monedha funksionale e një njësie ekonomike nuk është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste, atëherë njësia ekonomike mund të konvertojë pasqyrat financiare në një monedhë tjetër duke përkthyer të gjitha zërat me kursin e mbylljes, atë më të fundit. Megjithatë tilla konvertime nuk janë në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, duhet të jepet informacion shpjegues sipas paragrafit 57.
- 57 Kur një njësi ekonomike i paraqet pasqyrat e saj financiare ose çdo informacion tjetër financiar në një monedhë të ndryshme si nga monedha e saj funksionale, ashtu edhe nga ajo e paraqitjes, duke mos përmbushur kërkesat e paragrafit 55, atëherë ajo duhet:
- (a) tregojë në mënyrë të qartë informacionin suplementar për ta bërë të dallueshëm nga informacioni që përmbush kërkesat e Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar;
 - (b) të japë informacion shpjegues për monedhën në të cilën është paraqitur informacioni suplementar; dhe
 - (c) të japë informacion shpjegues për monedhën funksionale të njësisë ekonomike dhe për metodën e përkthimit që është përdorur në përcaktimin e informacionit suplementar.

Data e hyrjes në fuqi dhe dispozita kalimtare

- 58 Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këtë Standard për periudhat vjetore që fillojnë më datën 1 janar 2005 e në vijim. Inkurajohet zbatimi para kësaj date. Nëse një njësi ekonomike e zbaton këtë Standard për një periudhë që fillon përpara datës 1 janar 2005, ajo duhet të japë informacione shpjeguese për këtë fakt.
- 58A *Investimi neto në një njësi ekonomike të huaj* (Ndryshimi në SNK 21), i botuar në dhjetor 2005, ka shtuar paragrafin 15A dhe ka ndryshuar paragrafin 33. Një njësi ekonomike duhet të zbatojë këto ndryshime për periudhat kontabël që fillojnë më ose pas 1 janar 2006. Inkurajohet zbatimi i menjëhershëm.

- 59 Një njësi ekonomike duhet të zbatojë paragrafin 47 në perspektivë për të gjitha blerjet e bëra mbas fillimit të periudhës së raportimit financiar në të cilën ky standard zbatohet për herë të parë. Për blerjet më të hershme lejohet zbatimi retrospektiv i paragrafit 47. Blerja e një njësie ekonomike të huaj, e trajtuar në perspektivë, por që ka ndodhur përpara datës së vënies në zbatim të këtij standardi për herë të parë, nuk do të riparaqitet në vitet e shkuara nga njësia ekonomike. Po kështu, është me vend që emri i mirë dhe rregullimet me vlerën e drejtë, që lindin nga blerja, të trajtohen si aktive dhe detyrime të njësisë ekonomike, sesa si aktive dhe detyrime të njësisë ekonomike të huaj. Prandaj, emri i mirë dhe rregullimet me vlerën e drejtë tashmë do të jenë ose të shprehura në monedhën funksionale të njësisë ekonomike ose do të jenë zëra jomonetarë në monedhë të huaj, të cilët do të raportohen duke përdorur kursin e këmbimit në datën e blerjes.
- 60 Të gjitha ndryshimet e tjera për shkak të zbatimit të këtij standardi do të trajtohen në përputhje me kërkesat e SNK 8 *Politikat kontabël, Ndryshimet në vlerësimet kontabël dhe gabimet*

Tërheqja e deklarimeve të tjera

- 61 Ky standard zëvendëson SNK 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit* (rishikuar në vitin 1993).
- 62 Ky standard zëvendëson interpretimet e mëposhtme:
- (a) KIS-11 *Diferenca nga këmbimi —Kapitalizimi i Humbjeve që rrjedhin nga zhvlerësimi i fortë i monedhës*;
 - (b) KIS-19 *Monedha raportuese—Matja dhe Paraqitja e Pasqyrave Financiare sipas SNK 21 dhe SNK 29*; dhe
 - (c) KIS-30 *Monedha raportuese—Përkthimi nga monedha e matjes në monedhën e paraqitjes*.

Shtojcë

Ndryshime të deklarimeve te tjera

Ndryshimet e dhena në këtë shtojcë do të zbatohen për periudhat vjetore që fillojnë me datën 1 janar 2005 e në vijim. Nëse një njësi ekonomike e zbaton këtë Standard për një periudhë më të herëshme, këto ndryshime do të zbatohen edhe për periudhën më të herëshme.

* * * * *

Ndryshimet që përmban kjo shtojcë, kur ky standard doli më 2003, janë përfshirë në deklaratimet më të rëndësishme të publikuara në këtë vëllim.

Miratimi i SNK 21 nga Bordi

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit* u miratua për botim nga katërmbëdhjetë anëtarët e Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit.

| | |
|----------------------|-------------|
| Z. David Tweedie | Kryetar |
| Thomas E Jones | Nën-Kryetar |
| Mary E Barth | |
| Hans-Georg Bruns | |
| Anthony T Cope | |
| Robert P Garnett | |
| Gilbert Gélard | |
| James J Leisenring | |
| Warren J McGregor | |
| Patricia L O'Malley | |
| Harry K Schmid | |
| John T Smith | |
| Geoffrey Whittington | |
| Tatsumi Yamada | |

Miratimi i Ndryshimit të SNK 21 nga Bordi

Standardi Ndërkombëtar i Kontabilitetit 21 Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit – *Investimi neto në njësi ekonomike të huaj* u miratua për botim nga katërmëdhjetë anëtarët e Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit.

Z. David Tweedie

Kryetar

Thomas E Jones

Nën-Kryetar

Mary E Barth

Hans-Georg Bruns

Anthony T Cope

Jan Engström

Robert P Garnett

Gilbert Gélard

James J Leisenring

Warren J McGregor

Patricia L O'Malley

John T Smith

Geoffrey Whittington

Tatsumi Yamada

Baza për konkluzione lidhur me SNK 21

Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit

Baza për konkluzione shoqëron SNK 21, por nuk është pjesë e tij.

Paragrafi BC1 u ndryshua dhe u shtuan paragrafet BC25A–BC25F në lidhje me ndryshimin e bërë në SNK 21, të nxjerrë në dhjetor 2005.

Hyrje

- BC1 Baza për konkluzione përmbledh vlerësimet e Bordit të Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në arritjen e përfundimeve të tij gjatë rishikimit të SNK 21 *Efektet e ndryshimit në kurset e këmbimit* në 2003, dhe në ndryshimin e SNK 21 *Investimi neto në një njësi ekonomike të huaj* në dhjetor 2005. Anëtarët e Bordit Individual u dhanë më shumë rëndësi disa faktorëve sesa të tjerëve.
- BC2 Në korrik 2001 Bordi bëri të ditur se, si pjesë e axhendës së tij fillestare për projektet teknike, do të ndërmerre një projekt për përmirësimin e disa Standardeve, përfshirë dhe SNK 21. Projekti u ndërmor në dritën e pyetjeve dhe kritikave të bëra në lidhje me Standardet nga rregullatorët e tregut të kapitalit, kontabilistët profesionistë dhe palë të tjera të interesuara. Objektivat e projektit të përmirësimeve ishin pakësimi ose eliminimi i alternativave, teprimeve dhe konflikteve brenda standardeve, trajtimi i disa çështjeve të konvergencës, dhe bërja e përmirësimeve të tjera. Në maj 2002, Bordi i publikoi propozimet etij në një Projekt-Paraqitje të *Përmirësimeve për Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit*, me afat të fundit për komente datën 16 shtator 2002. Për këtë Projekt-Paraqitje Bordi mori mbi 160 letra me komente.
- BC3 Duke qenë se Bordi nuk synonte të rishikonte qëndrimin bazë lidhur me kontabilitetin për efektet e ndryshimeve në kurset e këmbimit të vendosur në SNK 21, kjo bazë për konkluzione nuk trajton kriteret e SNK 21, që Bordi nuk i ka marrë në shqyrtim.

Monedha funksionale

- BC4 Termi “monedhë raportuese” më parë përkufizohej si “monedha e përdorur në paraqitjen e pasqyrave financiare”. Ky përkufizim përfshin dy nocione të veçanta (të cilat përcaktohen në KIS -19 *Monedha raportuese —Matja dhe Paraqitja e Pasqyrave Financiare sipas SNK 21 dhe SNK 29*):
- monedha e matjes (monedha me të cilën njësi ekonomike mat zërat në pasqyrat financiare); dhe
- monedha e paraqitjes (monedha në të cilën njësi ekonomike paraqet pasqyrat financiare);
- Bordi vendosi të rishikojë versionin e mëparshëm të SNK 21 për të përfshirë qëndrimin e KIS-19 lidhur me ndarjen e këtyre dy nocioneve. Bordi vërejti gjithashtu se termi ‘monedhë funksionale’ përdoret më shpesh se termi ‘monedhë e matjes’, ndaj vendosi të pranojë termin më të përdorur.
- BC5 Bordi vërejti një shqetësim lidhur me udhëzimin në KIS-19 mbi përcaktimin e monedhës së matjes, sipas të cilit një njësi ekonomike lejohej të zgjidhte mes disa monedhave ose të përzgjidhte një monedhë të papërshtatshme. Veçanërisht, disa besonin që KIS-19 i jepte shumë rëndësi monedhës në të cilën ishin shprehur transaksionet dhe shumë më pak rëndësi shkaqeve ekonomike që përcaktojnë çmimin e këtyre transaksioneve. Për t’iu përgjigjur këtyre shqetësimeve, Bordi përkufizoi monedhën funksionale si “monedha e mjedisit ekonomik kryesor në të cilin vepron njësi ekonomike”. Gjithashtu, Bordi dha udhëzime lidhur me mënyrën se si përcaktohet monedha funksionale (shih paragrafët 9–14 të Standardit). Ky udhëzues mbështetet kryesisht në KIS-19 dhe udhëzuesin ekuivalent të SHBA-së dhe standardet e tjera kombëtare, por gjithashtu pasqyron vendimin e Bordit se disa faktorë meritojnë një vëmendje më të madhe se të tjerët.
- BC6 Bordi gjithashtu diskutoi nëse një njësi ekonomike e huaj, që është pjesë integrale e njësisë raportuese (siç përshkruhet në versionin e mëparshëm të SNK 21), mund të ketë një monedhë funksionale të ndryshme nga monedha funksionale e ‘shoqërisë mëmë’..* Bordi vendosi që monedha funksionale do të jetë gjithmonë e njëjta, sepse do të jetë kontradiktore për një njësi ekonomike të huaj integrale që ‘merret me biznes sikur të ishte një

* Termi ‘shoqëri mëmë’ në këtë kontekst është përdorur gjerësisht për të treguar një njësi që ka një degë, pjesëmarrje ose sipërmarrje të përbashkët, ashtu sikur dhe një njësi me një filial.

shtrirje e veprimeve ekonomike të njësisë ekonomike raportuese** për të vepruar në një mjedis ekonomik kryesor të ndryshëm nga mjedisi i shoqërisë mëmë.

- BC7 Kjo do të thotë se nuk është e nevojshme të përkthehen rezultatet dhe pozicioni financiar i një njësie ekonomike të huaj integrale gjatë përfshirjes së tyre në pasqyrat financiare të shoqërisë mëmë—ato do të jenë tashmë të matura në monedhën funksionale të shoqërisë mëmë. Për më tepër, nuk është e nevojshme të bëhet dallimi mes një njësie ekonomike të huaj integrale dhe një njësie ekonomike të huaj. Kur monedha funksionale e njësie ekonomike të huaj është e ndryshme nga ajo e shoqërisë mëmë, ajo është njësi ekonomike e huaj dhe për të përdoret metoda e përkthimit e trajtuar në paragrafët 38-49 të standardit.
- BC8 Bordi gjithashtu vendosi që parimet e paraqitura në versionin e mëparshëm të SNK 21, për dallimin e monedhës funksionale të një njësie ekonomike të huaj integrale nga një njësi ekonomike e huaj, janë të rëndësishme në përcaktimin e monedhës funksionale të një operacioni. Prandaj, këto parime janë përfshirë në standard në këtë kontekst.
- BC9 Bordi pranoi se treguesit e paraqitur në paragrafin 9 janë tregues parësorë për përcaktimin e monedhës funksionale dhe se ata në paragrafët 10 dhe 11 janë sekondarë. Kjo sepse treguesit në paragrafët 10 dhe 11 nuk janë të lidhur me mjedisin ekonomik kryesor, në të cilin vepron njësi ekonomike, por sigurojnë evidencë mbështetëse shtesë për përcaktimin e monedhës funksionale.

Monedha e paraqitjes

- BC10 Një tjetër çështje është nëse një njësi ekonomike duhet të lejohet të paraqesë pasqyrat e saj financiare në një monedhë (ose disa monedha) të ndryshme nga monedha e saj funksionale. Disa besojnë se nuk duhet. Ata besojnë se monedha funksionale, duke qenë monedha e mjedisit ekonomik kryesor në të cilin vepron njësi ekonomike, paraqet në mënyrën më të dobishme efektet ekonomike të transaksioneve dhe ngjarjeve të një njësie ekonomike. Për një grup që përfshin veprime me disa monedha funksionale, ata besojnë se, pasqyrat financiare të konsoliduara duhet të paraqiten në monedhën funksionale që përdor drejtimi kur kontrollon dhe monitoron performancën dhe pozicionin financiar të grupit. Gjithashtu ata besojnë se duke lejuar një njësi ekonomike të paraqesë pasqyrat e saj financiare në më shumë se një monedhë, më shumë do t'i ngatërrojë përdoruesit e këtyre pasqyrave financiare, se do t'i ndihmojë ata. Mbështetësit e këtij qëndrimi besojnë se çdo paraqitje në një monedhë të ndryshme nga sa përshkruhet më sipër duhet të shihet si një “përkthim i favorshëm” që është jashtë objektit të SNRF-ve.
- BC11 Të tjerë besojnë se zgjedhja e monedhës së paraqitjes duhet të kufizohet, për shembull, në monedhën funksionale të një prej njësisë ekonomike kryesore brenda një grupi. Megjithatë, një kufizim i tillë mund të kapërcehet lehtë —një njësi ekonomike që dëshiron të paraqesë pasqyrat financiare në një monedhë tjetër mund të bëjë një veprim të mirëfilltë në atë monedhë funksionale, por relativisht të vogël.
- BC12 Të tjerë akoma besojnë se, me prirjen në rritje të globalizimit, njësitë ekonomike duhet të lejohen të paraqesin pasqyrat e tyre financiare në çdo lloj monedhe. Ata vënë në dukje se grupet më të mëdha nuk kanë një monedhë funksionale të vetme, por bëjnë veprime me disa monedha funksionale. Për njësi të tilla, ata besojnë se nuk është e qartë se cila duhet të jetë monedha e paraqitjes ose pse një monedhë është më e preferuar se një tjetër. Gjithashtu, ata vënë në dukje se drejtimi mund të mos përdorë një monedhë të vetme kur kontrollon dhe monitoron performancën dhe pozicionin financiar të një grupi të tillë. Për më tepër, ata vënë në dukje se në disa juridiksione, njësi ekonomike u kërkohet të paraqesin pasqyrat e tyre financiare në monedhën lokale, edhe pse kjo mund të mos jetë monedha funksionale.[†] Prandaj, nëse SNRF-të kërkojnë që pasqyrat financiare të paraqiten në monedhën funksionale, disa njësi ekonomike do t'u duhet të paraqesin dy paketa të pasqyrave financiare: pasqyrat financiare, që janë në përputhje me SNRF, paraqiten në monedhën funksionale dhe pasqyrat financiare që janë në përputhje me rregullat lokale në një monedhë tjetër.
- BC13 Bordi u bind nga argumentat e dhëna në paragrafin e mësipërm. Prandaj, ai vendosi që njësitë ekonomike duhet të lejohen të paraqesin pasqyrat e tyre financiare në çdo lloje monedhe (ose monedhash).
- BC14 Gjithashtu Bordi sqaron se standardi nuk ndalon njësinë ekonomike nga dhënia, si informacion shtesë, e një ‘përkthimi të favorshëm’. Një ‘përkthim i tillë i favorshëm’ mund të paraqesë pasqyrat financiare (ose pjesë të përzgjedhura të pasqyrave financiare) në një monedhë të ndryshme nga monedha e paraqitjes, në interes të disa përdoruesve. ‘Përkthimi i favorshëm’ mund të përgatitet duke përdorur një metodë përkthimi të ndryshme nga ajo e kërkuar sipas standardit. Këto tipe “përkthimesh të favorshme” duhet të përcaktohen qartësisht si informacion shtesë për t'i dalluar nga informacioni i kërkuar sipas SNRF-ve dhe i përkthyer në përputhje me standardin.

* SNK 21 (rishikuar më 1993), paragrafi 24

[†] Kjo përfshin njësitë ekonomike që veprojnë në një vend tjetër dhe për shembull publikojnë pasqyrat financiare në përputhje me kërkesat e listimit në atë vend.

Metoda e përkthimit

- BC15 Bordi diskutoi se cila metodë duhet të përdoret për përkthimin e pasqyrave financiare nga monedha funksionale e një njësie ekonomike në një monedhë tjetër të paraqitjes.
- BC16 Bordi pranoi që metoda e përkthimit nuk duhet të ketë efekt në zëvendësimin e një monedhe funksionale me një tjetër. E thënë ndryshe, paraqitja e pasqyrave financiare në një monedhë të ndryshme nuk duhet të ndryshojë mënyrën sesi janë matur zërat në të. Më saktë, metoda e përkthimit duhet vetëm të shprehë shumat e pasqyrave, siç janë të matura në monedhën funksionale, por në një monedhë tjetër.
- BC17 Pas kësaj Bordi mori në shqyrtim dy metoda të mundshme përkthimi. E para është për përkthimin e të gjitha shumave (përshtirë krahasimet) me kursin e mbylljes më të fundit. Kjo metodë ka disa avantazhe: është e lehtë për t'u zbatuar; nuk prodhon asnjë fitim apo humbje të re; dhe nuk ndryshon raporte si raporti i kthimit nga aktivet. Kjo metodë mbështetet nga ata që besojnë se procesi i shprehjes së shumave në një monedhë të ndryshme duhet të ruajë marrëdhëniet mes shumave njëloj si janë të matura në monedhën funksionale dhe si të tilla nuk duhet të sjellin asnjë fitim apo humbje të re.
- BC18 Metoda e dytë e marrë në shqyrtim nga Bordi është ajo që versioni i mëparshëm i 21 kërkonte për përkthimin e pasqyrave financiare të një njësie ekonomike të huaj. *Kjo metodë rezultoi në të njëjtat shuma në monedhën e paraqitjes, pavarësisht nëse pasqyrat financiare të një njësie ekonomike të huaj janë:
- (a) përkthyer së pari në monedhën funksionale të një njësie tjetër të grupit (p.sh. shoqërisë mëmë) dhe më pas në monedhën e paraqitjes, ose
 - (b) përkthyer drejtpërdrejt në monedhën e paraqitjes.
- BC19 Kjo metodë shmang nevojën për të përcaktuar monedhën në të cilën duhet të shprehen pasqyrat financiare të një grupi shumëkombësh përpara se ato të përkthehen në monedhën e paraqitjes. Siç vihet në dukje më sipër, shumë grupe të mëdha nuk kanë një monedhë funksionale të vetme, por përfshijnë njësi me disa monedha funksionale. Për njësi të tilla, nuk është e qartë se cila monedhë funksionale duhet zgjedhur për të shprehur shumat përpara se ato të përkthehen në monedhën e paraqitjes ose pse një monedhë është më e preferuar se një tjetër. Për më tepër, kjo metodë prodhon të njëjtat shuma në monedhën e paraqitjes si për një njësi ekonomike të veçantë, ashtu edhe për një filial identik të një shoqërie mëmë, monedha funksionale e të cilës është monedhë e paraqitjes.
- BC20 Bordi vendosi të kërkojë metodën e dytë, d.m.th. që pasqyrat financiare të një njësie ekonomike (qoftë njësi ekonomike e veçantë, shoqëri mëmë ose një njësi brenda grupit), monedha funksionale e të cilës ndryshon nga monedha e paraqitjes së përdorur nga njësi raportuese, duhet të përkthehen duke përdorur metodën e paraqitur në paragrafet 38–49 të standardit.
- BC21 Përsa i përket përkthimit të shumave krahasuese, Bordi pranoi qëndrimin e kërkuar nga KIS-30 për:
- (a) një njësi ekonomike, monedha funksionale e të cilës nuk është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste (aktivet dhe detyrimet e bilancit të krahasuar përkthehen me kursin e mbylljes të datës së bilancit, ndërsa të ardhurat dhe shpenzimet në pasqyrën e krahasuar përkthehen me kurset e këmbimit në datat e transaksioneve); dhe
 - (b) një njësi ekonomike, monedha funksionale e të cilës është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste dhe për të cilën shumat e krahasuara do të përkthehen në monedhën e një ekonomie hiperinflacioniste (si zërat e bilancit dhe zërat e pasqyrës së të ardhurave përkthehen me kursin e mbylljes në datën më të fundit të paraqitjes së bilancit).
- BC22 Megjithatë, Bordi vendosi të mos pranojë qëndrimin e KIS-30 për përkthimin e shumave krahasuese për një njësi ekonomike, monedha funksionale e të cilës është monedha e një ekonomie hiperinflacioniste dhe për të cilën shumat krahasuese përkthehen në një monedhë të paraqitjes të një ekonomie johiperinflacioniste. Bordi vuri në dukje se në raste të tilla, KIS-30 kërkon riparaqitjen e shumave krahasuese kundrejt atyre të paraqitura në pasqyrat financiare të vitit të shkuar si për efektet e inflacionit, ashtu edhe për ndryshimet në kurset e këmbimit. Nëse kurset e këmbimit pasqyrojnë plotësisht ndryshimet në nivelin e çmimeve mes dy ekonomive me të cilat ato lidhen, qëndrimi i KIS-30 do të rezultojë në të njëjtat shuma krahasuese si të ishin raportuar si shuma të vitit aktual në pasqyrat financiare të vitit të mëparshëm. Gjithashtu, bordi vërejtë që në vitin e mëparshëm, shumat përkatëse ishin tashmë të shprehur në monedhë e paraqitjes të një ekonomie johiperinflacioniste, dhe nuk kishte arsye për t'i ndryshuar ato. Për këto arsye, Bordi vendosi të kërkojë që të gjitha shumat krahasuese të jenë ato të paraqitura në pasqyrat financiare të vitit të shkuar (d.m.th. nuk bëhet rregullim si për ndryshimet e mëpasshme në nivelin e çmimeve, ashtu edhe për ndryshimet e mëpasshme në kurset e këmbimit).

* Kjo është për të përkthyer zërat e bilancit me kursin e mbylljes dhe zërat e të ardhurave dhe shpenzimeve me kursin aktual (ose mesatar), me përjashtim të një njësie ekonomike, monedha funksionale e të cilës është e një ekonomie me hiperinflacion.

- BC23 Bordi vendosi të përfshijë në standard shumicë e kërkesave për dhënien e informacioneve shpjeguese të KIS-30 *Monedha Raportuese – Përkthimi nga Monedha Matëse në Monedhën e Paraqitjes* që zbatohen kur përdoret një metodë përkthimi e ndryshme ose informacioni tjetër shtesë, të tillë si një pjesë e shkëputur prej pasqyrave financiare të plota, paraqitet në një monedhë të ndryshme nga monedha funksionale (shih paragrafin 57 të standardit). Këto shënime shpjeguese u mundësojnë përdoruesve të dallojnë informacionin e përgatitur në përputhje me SNRF-të nga informacioni që mund të jetë i dobishëm për përdoruesit, por nuk është objekt i SNRF-ve dhe gjithashtu u tregon përdoruesve sesi është përgatitur informacioni i mëvonshëm.

Kapitalizim i diferencave nga këmbimi

- BC24 Versioni i mëparshëm i SNK 21 lejonte një zgjedhje të kufizuar të kontabilitetit për diferencat nga këmbimi që vijnë ‘nga një zhvlerësimi apo amortizim i fortë i një monedhe kundrejt të cilës nuk ka mjete praktike të mbrojtjes dhe që ndikon në detyrimet të cilat nuk mund të shlyhen dhe të cilat vijnë drejtpërdrejt nga blerja e fundit të një aktivi’. Trajtimi bazë ishte njohja e një difference të tillë këmbimi si fitim ose humbje. Alternativë tjetër e lejuar ishte njohja e tyre si një aktiv.
- BC25 Bordi vërejti se alternativa e lejuar (e njohjes së një aktivi) nuk ishte në përputhje me kuadrin për përgatitjen dhe paraqitjen e pasqyrave financiare, sepse humbja nga këmbimi nuk plotësonte përkufizimin e një aktivi. Përveç kësaj, njohja e humbjeve nga këmbimi si një aktiv as nuk lejohet, as nuk kërkohet nga ndonjë autoritet vendosës standardesh, kështu që heqja e saj do të përmirësonte konvergjencën. Përfundimisht, në shumë raste kur plotësohen kushtet për njohjen e një aktivi, ai do të riparaqitet në përputhje me SNK 29 *Raportimi financiar në ekonominë hiperinflationiste*. Pra, në masën që një humbje nga këmbimi pasqyron hiperinflationin, ky efekt trajtohet nga SNK 29. Për të gjitha këto arsye, Bordi tërhoqi trajtimin alternativ të lejuar dhe zëvendësoi interpretimin KIS të lidhur me të.

Investimi neto në një njësi ekonomike të huaj

- BC25A Parimi në paragrafin 32 është se diferencat nga këmbimi që rrjedhin nga një zë monetar, i cili në thelb është pjesë e investimit neto të njësisë raportuese në një njësi ekonomike të huaj, fillimisht janë njohur si një zë i veçantë i kapitalit neto në pasqyrat financiare të konsoliduara të njësisë raportuese. Ndër rishikimet e bëra të SNK 21 në vitin 2003 ishte edhe hartimi i udhëzuesit mbi këtë parim i cili kërkonte që zëri monetar të shprehej në monedhën funksionale të njësisë raportuese ose të njësisë ekonomike të huaj. Versioni i mëparshëm i SNK 21 nuk e përbante një udhëzues të tillë.
- BC25B Kërkesat mund të ilustrohen me anën e shembullit në vijim. Shoqëria mëmë P zotëron 100 % të Filialit S. Shoqëria mëmë P ka si monedhë funksionale stërlinën e UK. Filiali S ka si monedhë funksionale peson e Meksikës. Shoqëria mëmë P i jep një hua 100 US dollarë Filialit S, shlyerja e të cilës nuk është planifikuar dhe as nuk pritët të ndodhë në një të ardhme të afërt. SNK 21 (sipas rishikimit të 2003) kërkon që diferencat nga këmbimi që vijnë nga huaja duhet të njihen si fitim ose humbje në pasqyrat financiare të konsoliduara të shoqërisë mëmë P. Ndërsa, nëse huaja do të ishte emetuar në stërlina ose pesos meksikan, këto diferenca do të njihen fillimisht në kapitalin neto të pasqyrave financiare të konsoliduara të Shoqërisë mëmë P.
- BC25C Pas botimit në vitin 2003 të SNK 21 të rishikuar, të interesuarit ngritën shqetësimet vijuese:
- (a) Është praktikë e zakonshme që një zë monetar, i cili është pjesë e një investimi të njësisë ekonomike në një njësi ekonomike të huaj, të shprehet në një monedhë që nuk është monedha funksionale as e njësisë raportuese, as e njësisë ekonomike të huaj. Një shembull është një zë monetar i shprehur në një monedhë që është më e lehtë për t’u konvertuar, sesa monedha vendase lokale e njësisë ekonomike të huaj.
 - (b) Një investim në një njësi ekonomike të huaj i shprehur në një monedhë që nuk është monedha funksionale e njësisë raportuese ose e njësisë ekonomike të huaj, nuk e ekspozon grupin ndaj një difference më të madhe këmbimi në monedhë të huaj se ajo që vjen nëse investimi do të ishte shprehur në monedhën funksionale të njësisë raportuese ose të njësisë ekonomike të huaj. Ai sjell thjesht diferenca këmbimi që vijnë nga pasqyrat financiare individuale të njësisë ekonomike të huaj dhe pasqyrave financiare individuale të njësisë raportuese.
 - (c) Nuk është e qartë nëse termi ‘njësi raportuese’ në paragrafin 32 duhet të interpretohet si një njësi ekonomike e vetme ose si një grup që përfshin një shoqëri mëmë dhe të gjithë filialet e saj. Si përfundim, të interesuarit pyesin nëse një zë monetar duhet të njihet si transaksion midis njësisë

* SNK 21 (rishikuar më 1993), paragrafi 24

ekonomike të huaj dhe njësisë raportuese, apo duhet të njihet si trasaksion midis njësisë ekonomike të huaj dhe çdo anëtar të grupit të konsoliduar, d.m.th. njësisë raportuese ose çdonjerit prej filialeve të saj.

- BC25D Bordi vërejtë se natyra e zërit monetar të cituar në paragrafin 15 është e ngjashme me një investim në kapitalin neto të një njësie ekonomike të huaj, d.m.th. shlyerja e zërit monetar nuk është e planifikuar dhe nuk pritet të bëhet në të ardhmen e afërt. Prandaj, parimi në paragrafin 32 për të njohur diferencat nga këmbimi që janë në formë monetare fillimisht si zë i veçantë i kapitalit neto, sjell si efekt që zëri monetar të konsiderohet në të njëjtën mënyrë si një investim në kapitalin neto të njësisë ekonomike të huaj, kur përgatiten pasqyrat financiare të konsoliduara. Bordi doli në përfundimin se trajtimi kontabël në pasqyrat financiare të konsoliduara nuk duhet të varet nga monedha në të cilën është shprehur zëri monetar dhe as nga fakti se me cilën njësi ekonomike brenda grupit kryen transaksione njësi ekonomike e huaj.
- BC25E Prandaj, në vitin 2005, Bordi vendosi të ndryshojë SNK 21. Ndryshimi kërkon që diferencat nga këmbimi, që janë në formë monetare dhe pjesë e investimit neto të njësisë raportuese në një njësi ekonomike të huaj, duhet të njihen fillimisht si një zë i veçantë i kapitalit neto në pasqyrat financiare të konsoliduara. Kjo kërkesë zbatohet pavarësisht nga monedha e zërit monetar dhe nëse zëri monetar vjen nga një trasaksion me njësinë raportuese ose me ndonjë nga filialet e saj.
- BC25F Gjithashtu, Bordi propozoi ndryshimin e SNK 21 për të qartësuar se një investim në një njësi ekonomike të huaj, i bërë nga një pjesëmarrje e njësisë raportuese nuk është pjesë e investimit neto të njësisë raportuese në njësinë ekonomike të huaj. Ata që iu përgjigjën projektit paraqitës e kundërshtuan këtë propozim. Shumë prej tyre thanë se ndryshimi i propozuar shtonte një rregull të detajuar që nuk kërkohej, sepse parimi në paragrafin 15 ishte i qartë. Gjatë ridiskutimit, Bordi u pajtua me këto komente dhe vendosi të mos vazhdojë me ndryshimin e propozuar.

Emrin i mirë dhe rregullimet me vlerën e drejtë

- BC26 Versioni i mëparshëm i SNK 21 lejonte për një zgjedhje në përkthimin e emrit të mirë dhe rregullimet me vlerën e drejtë të aktiveve dhe detyrimeve që vijnë nga blerja e një njësie ekonomike të huaj me (a) kursin e mbylljes ose (b) me kursin historik të transaksionit.
- BC27 Bordi pranoi se, në mënyrë konceptuale, trajtimi i duhur varet nga fakti nëse rregullimet për emrin e mirë dhe vlerën e drejtë janë pjesë e:
- (a) aktiveve dhe detyrimeve të njësisë ekonomike të blerë (që do të thotë se ato duhet të përkthehen me kursin e mbylljes); ose
 - (b) aktiveve dhe detyrimeve të shoqërisë mëmë (që do të thotë se ato duhet të përkthehen me kursin historik);
- BC28 Bordi pranoi që rregullimet me vlerën e drejtë lidhen qartë me aktivet dhe detyrimet e identifikueshme të njësisë ekonomike të blerë dhe për këtë arsye duhet të përkthehen me kursin e mbylljes.
- BC29 Emri i mirë është më kompleks, pjesërisht sepse ai matet si një shumë e mbetur. Për më tepër, Bordi vërejtë se mund të dalin çështje të vështira nëse njësi ekonomike e blerë përfshin biznese që kanë monedha funksionale të ndryshme (p.sh. nëse njësi ekonomike e blerë është një grup shumëkombësh). Bordi diskutoi sesi duhet testuar emri i mirë i krijuar për çvlerësim dhe në veçanti nëse do të duhet të pakësohet deri në nivelin e çdo monedhe funksionale apo duhet të vlerësohet në një nivel më të lartë.
- BC30 Një qëndrim është ai kur një shoqëri mëmë blen një shoqëri shumëkombëshe që përfshin shumë biznese me disa monedha funksionale. Emri i mirë do të trajtohet si një aktiv i shoqërisë mëmë/blerësit dhe do të testohet për çvlerësim në nivel konsolidimi. Mbështetësit e këtij qëndrimi besojnë, në terma ekonomik, emri i mirë shtë një aktiv i shoqërisë mëmë, sepse ai është pjesë e çmimit të blerjes të paguar nga shoqëria mëmë. Prandaj, ata besojnë se do të ishte jo e drejtë të shpërndahej emri i mirë nëpër bizneset e shumta të blera dhe të përkthehej në monedhat funksionale të ndryshme. Në këtë mënyrë, emri i mirë, i trajtuar si një aktiv i shoqërisë mëmë, nuk ekspozohet ndaj riskut të kursit të këmbimit dhe diferencat e përkthimit lidhur me të nuk duhet të njihen. Për më tepër, ata besojnë që një emër i mirë i tillë duhet të testohet për çvlerësim në nivel konsolidimi. Sipas këtij qëndrimi, shpërndarja ose ‘zvogëlim’ i emrit të mirë në një nivel më të ulët, siç do të ishte secila prej monedhave funksionale brenda njësisë ekonomike të huaj të blerë, nuk do të shërbente për asnjë qëllim.
- BC31 Të tjerë mbajnë një qëndrim të ndryshëm. Ata besojnë se emri i mirë është pjesë e investimit neto të shoqërisë mëmë në njësinë ekonomike të blerë. Sipas tyre, emri i mirë nuk duhet të trajtohet ndryshe nga aktivet e tjera të njësisë ekonomike të blerë, veçanërisht aktivet e paprekshme, sepse një pjesë e rëndësishme e emrit të mirë mund të përfshijë aktive të paprekshme të cilat nuk plotësojnë kriteret e njohjes veçmas. Gjithashtu, ata vënë në dukje se emri i mirë krijohet vetëm nga investimi në njësinë ekonomike të huaj dhe nuk ekziston veçmas kësaj njësie ekonomike. Së fundi, ata theksojnë se kur njësi ekonomike e blerë përbëhet nga një numër biznesesh me

monedha funksionale të ndryshme, fluksi i mjeteve monetare që mbështet njohjen e vazhdueshme të emrit të mirë është në ato monedha të ndryshme funksionale.

- BC32 Bordi u bind nga arsyet e paraqitura në paragrafin e mësipërm dhe vendosi që emri i mirë të trajtohet si një aktiv i njësishë ekonomike të huaj dhe të përkthehet me kursin e mbylljes. Si rrjedhim, emri i mirë duhet të shpërndahet në nivelin e secilës monedhë funksionale të njësishë ekonomike të huaj të blerë. Kjo do të thotë se niveli i shpërndarjes së emrit të mirë për qëllime të përkthimit të monedhës funksionale mund të jetë i ndryshëm nga niveli në të cilin emri i mirë është testuar për çvlerësim. Njësitë ekonomike ndjekin kërkesat e 36 *Çvlerësimi i aktiveve* për të përcaktuar nivelin e testimit me të cilin emri i mirë është testuar për çvlerësim.

